

Ert datum:
2022-06-28

Datum:
2022-07-08

Er ref:
N2022/01508

Diarienummer:
UHM 2022-0171

Näringsdepartementet
Enheten för marknad och konkurrens
n.statsstod@regeringskansliet.se

EU-kommissionens initiativ till att förlänga möjligheterna till driftsstöd till regionala flygplatser

Bakgrund till yttrandet

Europeiska kommissionen har öppnat en konsultation för att få synpunkter på initiativet att tiden för att fasa ut möjligheterna att lämna driftsstöd till regionala flygplatser förlängs. Kommissionen avser att ändra flygriktlinjerna (2014/C 99/03) så att övergångsperiodens slut förlängs till den 4 april 2027.

Upphandlingsmyndigheten yttrar sig utifrån uppdraget att ge vägledning till kommuner och regioner om statsstödsfrågor. Kommuner och regioner äger de flesta mindre regionala flygplatserna i Sverige och lämnar stöd till dessa flygplatser enligt villkoren i den allmänna gruppundantagsförordningen (651/2014) eller SGEI-reglerna.

Upphandlingsmyndighetens synpunkter på initiativet

Upphandlingsmyndigheten delar kommissionens bedömning att fortsatt offentlig finansiering av regionala flygplatser kommer att krävas och välkomnar därför kommissionens förslag att förlänga möjligheten att lämna stöd för driften av regionala flygplatser.

Upphandlingsmyndigheten ser dock gärna fler förändringar i flygriktlinjerna och i den allmänna gruppundantagsförordningen för att skapa mer förutsägbara förutsättningar för finansieringen av hållbar regional flygtrafik. Vi utvecklar detta i det följande.

Ert datum:
2022-06-28

Datum:
2022-07-08

Er ref:
N2022/01508

Diarienummer:
UHM 2022-0171

Upphandlingsmyndighetens förslag för att ytterligare förbättra förutsättningarna för regionala flygplatser

Europeiska kommissionens eget utredningsunderlag visade redan 2020 att flygplatser med färre än 500 000 passagerare inte kommer att bli lönsamma under överskådlig tid. Med hänsyn till vikten av fungerande transporter till och från alla delar av EU behövs fortsatt driftstöd till mindre flygplatser. Detta är särskilt viktigt i ett glesbefolkat land som Sverige. Flygplatser har stor betydelse för näringslivet och därmed för tillväxten på mindre orter. Upphandlingsmyndigheten anser därför att mindre regionala flygplatser bör få mer förutsägbara finansiella villkor än vad förslaget stupstock för driftstöd till regionala flygplatser efter 4 april 2027 innebär.

Ett lämpligt sätt att skapa mer långsiktiga finansiella förutsättningar för regionala flygplatser med färre än 500 000 passagerare skulle vara att höja gränsen för antalet passagerare på de flygplatser som kan få driftstöd enligt bestämmelserna i den allmänna gruppundantagsförordningen upp till 500 000 passagerare.

Upphandlingsmyndigheten erfar också att regionala flygplatser vill kunna bidra till den nödvändiga klimatomställningen och skapa förutsättningar för flygtrafik som drivs med el och hållbara bioflygbränslen. Förutsättningarna för driftstöd bör även skapa förutsättningar för investeringar i laddinfrastruktur för elflyg och biobaserade flygbränslen som kan bidra till klimatmålen i Sverige och EU.

Slutligen finns en oklarhet kring hur reglerna om startstöd till flyglinjer förhåller sig till reglerna för upphandlad flygtrafik enligt EU:s lufttrafiksförordning (1008/2008). Denna oklarhet bidrar till en rättslig osäkerhet för kommuner och regioner i Sverige som inte får upphandla flygtrafik enligt EU:s lufttrafiksförordning. Här bör kommissionen klargöra skillnaden mellan sådan flygtrafik som kan upphandlas enligt EU:s lufttrafiksförordning och sådan flygtrafik som kan få startstöd enligt flygriktlinjerna.

Generaldirektör Inger Ek har beslutat i detta ärende. Juristen Magnus Lindbäck har varit föredragande.

Inger Ek

Magnus Lindbäck

Magnus Lindbäck